

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Viktora Kučery a soudců JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Jakuba Camrdy v právní věci žalobkyně: **obec NĚMČOVICE**, sídlem NĚMČOVICE 37, zast. Mgr. Romanem Seidlerem, advokátem se sídlem Malická 1576/11, Plzeň, proti žalovanému: **Ministerstvo zemědělství**, sídlem Těšnov 65/17, Praha, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 4. 12. 2020, č. j. 9 A 134/2017 - 114, o návrhu žalobkyně ze dne 11. 1. 2021 na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

Kasační stížnosti **se p ř i z n á v á** odkladný účinek.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Kasační stížností ze dne 11. 1. 2021 se žalobkyně (dále též „stěžovatelka“) domáhá zrušení v záhlaví označeného rozsudku Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“), kterým byla zamítnuta žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 6. 2017, č. j. 33769/2017-MZE-14132. Tímto rozhodnutím žalovaný zamítl stěžovatelčino odvolání a potvrdil rozhodnutí Státního zemědělského intervenčního fondu ze dne 10. 3. 2017, č. j. SZIF/2017/0192275, jímž byla stěžovatelce uložena povinnost vrátit finanční prostředky ve výši 103 670,60 Kč, které jí byly poskytnuty jako dotace v rámci programu na podporu zalesnění půdy pro rok 2005.

[2] Společně s kasační stížností podala stěžovatelka návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti podle § 107 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

[3] Návrh na přiznání odkladného účinku stěžovatelka odůvodnila tím, že by se jí při vrácení částky 103 670,60 Kč nedostávaly finanční prostředky na běžné výdaje, čímž by došlo k ohrožení fungování obce jako takové. Ke dni 31. 12. 2020 měla k dispozici finanční prostředky ve výši 150 325,94 Kč, přičemž její měsíční mzdové náklady činí 186 421 Kč a dále měsíčně hradí zálohy na energie ve výši 43 590 Kč, jakož i další poplatky za připojení na internet a provozování služebních mobilních telefonů. Stěžovatelka dále uzavřela se společností Česká spořitelna a. s. dvě smlouvy o úvěru v souvislosti s projekty „Návesní rybník NĚMČOVICE a soustava domovních čistíren odpadních vod“ a „Novostavba 6 bytových jednotek“; měsíční splátka prvního z úvěrů činí 16 667 Kč a měsíční splátka druhého z úvěrů činí 13 335 Kč. Veškeré uvedené skutečnosti doložila, a to zejm. výpisy z účtů, smlouvami o úvěrech přiloženými ke kasační stížnosti, a dále dodatečně zaslanými rozpisem měsíčních mzdových nákladů za měsíc prosinec 2020, rozpisem měsíčních záloh na cenu elektřiny, rozpočtem obce NĚMČOVICE na rok 2021 a zápisem ze zasedání zastupitelstva obce ze dne 28. 1. 2021, na němž byl schválen rozpočet obce na rok 2021.

[4] Žalovaný ve vyjádření k podanému návrhu uvedl, že dle jeho názoru brání přiznání odkladného účinku kasační stížnosti důležitý veřejný zájem na ochraně finančních zájmů Evropské unie. Vzhledem k předchozímu průběhu řízení (městský soud žalobě odkladný účinek přiznal) a postavení stěžovatelky jako obce však ponechal posouzení otázky odkladného účinku zcela na úvaze soudu.

[5] Podle § 107 s. ř. s. nemá kasační stížnost odkladný účinek. Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat, přitom se užije přiměřeně § 73 odst. 2 s. ř. s., podle kterého lze přiznat odkladný účinek žalobě, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce (zde stěžovatelku) nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[6] Je třeba zdůraznit, že přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je mimořádným institutem, kterým Nejvyšší správní soud prolomuje před vlastním rozhodnutím ve věci samé právní účinky pravomocného rozhodnutí městského soudu, na které je třeba hledět jako na zákonné a věcně správné, dokud není případně jako celek zákonným postupem zrušeno. Přiznání odkladného účinku proto musí být vyhrazeno pro ojedinělé případy, které zákonodárce vyjádřil v § 73 odst. 2 s. ř. s.

[7] Po zhodnocení důvodů uvedených stěžovatelkou a souvisejících okolností věci dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti v tomto případě jsou splněny.

[8] Stěžovatelka svou újmu dovozuje z možného výkonu rozhodnutí ukládajícího jí povinnost vrátit dotaci ve výši 103 670,60 Kč. V současné době stěžovatelka sice disponuje částkou zhruba o polovinu vyšší, nicméně tato částka je určena k úhradě plnění souvisejících s výkonem některých základních funkcí obce, a to zejm. k placení výplat jejich zaměstnanců a hrazení dodávek elektrické energie. Stejně tak by bylo ohroženo provedení projektu „Návesní rybník Němčovice a soustava domovních čistíren odpadních vod“, v souvislosti s nímž stěžovatelka platí splátky ve výši 16 667 Kč měsíčně. Nejvyšší správní soud též podotýká, že stěžovatelkou předložený rozpočet obce pro rok 2021 je vyrovnaný a soud nemá důvod pochybovat o racionalitě nakládání obce s finančními prostředky a o nutnosti jejich vynaložení. Pro úplnost zdejší soud dodává, že do svých úvah o váze stěžovatelčina zájmu nezahrnul její povinnost platit splátky ve výši 13 335 Kč v souvislosti s projektem „Novostavba 6 bytových jednotek“, neboť z předložené smlouvy o úvěru vyplynulo, že první splátku je stěžovatelka povinna uhradit teprve k 31. 1. 2022, a je tedy zřejmé, že finanční prostředky potřebné k tomuto projektu nevypovídají o jejich aktuálních možnostech.

[9] Protikladem zájmu stěžovatelky, jak uvedl žalovaný, je ochrana finančních zájmů Evropské unie, potažmo zájem žalovaného na vrácení vyplacené dotace (oba tyto zájmy jistě lze považovat za důležité veřejné zájmy). Samotná existence ani fungování žalovaného však nejsou eventuálním oddálením vrácení částky ohroženy; to stejné též platí pro existenci a fungování institucí Evropské unie. Ze spisu ani tvrzení stran sporu není zřejmé, že by přiznáním odkladného účinku mohla vzniknout újma jiným osobám; naopak je evidentní, že výkonem rozhodnutí a následnou neschopností stěžovatelky zajišťovat běžný chod obce by mohla vzniknout újma jejím obyvatelům, resp. jiným osobám, které se stěžovatelkou při správě obce spolupracují.

[10] Při posouzení váhy proti sobě stojících zájmů převáží zájem stěžovatelky na zabezpečení základních funkcí obce. Stěžovatelka představila konkrétní projekty a funkce obce, které by byly okamžitým vrácením dotace ohroženy, a svá tvrzení náležitě doložila. Na druhou stranu žalovaný

ve zcela obecné rovině odkázal na zájem na ochraně finančních zájmů Evropské unie, aniž by jakkoliv rozvedl, jaké konkrétní negativní důsledky by mohlo oddálení výkonu rozhodnutí mít, přičemž právě žalovaný je jakožto orgán veřejné správy v řízení o odkladném účinku povinen zajišťovat ochranu práv třetích osob a veřejného zájmu. Pokud tedy ani netvrdil existenci konkrétních negativních dopadů přiznání odkladného účinku a jejich existence nevyplývá ani z obsahu spisu, Nejvyšší správní soud má za to, že žádné negativní dopady v případě přiznání odkladného účinku nehrozí. Nadto je třeba též upozornit, že žalovaný výslovně uvedl, že ponechává posouzení otázky odkladného účinku zcela na úvaze soudu, a ani tedy nenavrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnosti odkladný účinek nepřiznal. Tento poněkud zdrženlivý postoj žalovaného též vypovídá o tom, že přiznáním odkladného účinku k nepřiměřenému narušení veřejného zájmu nedojde.

[11] Rovněž je třeba přihlédnout k dalším zjevným okolnostem. Stěžovatelkou je obec, a nehrozí tak její zánik nebo výrazné snížení dobytosti požadované částky v důsledku plynutí času nebo jiných faktorů. Stejně tak je třeba přihlédnout k tomu, že za obdobné situace již byl stěžovatelčím podáním ve věci vrácení dotace přiznán odkladný účinek, a to usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 8. 2013, č. j. 6 As 81/2013 - 51, a usnesením městského soudu ze dne 7. 11. 2017, č. j. 9 A 134/2017 - 61. Nejvyšší správní soud nemá důvod se od závěrů uvedených rozhodnutí odchýlit.

[12] Z uvedených důvodů tedy Nejvyšší správní soud podle § 107 ve spojení s § 73 odst. 2 až 4 s. ř. s. přiznal kasační stížnosti odkladný účinek. Vzhledem k tomu, že městský soud přiznal žalobě stěžovatelky proti napadenému rozhodnutí žalovaného odkladný účinek výše citovaným usnesením č. j. 9 A 134/2017 - 61, postačí v daném případě, že se přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti pozastavují až do skončení řízení o kasační stížnosti právní účinky přezkoumávaného rozsudku městského soudu, neboť tím se fakticky dočasně obnovuje odkladný účinek žaloby proti napadenému rozhodnutí žalovaného.

[13] Tímto rozhodnutím však Nejvyšší správní soud nijak nepředjímá své budoucí rozhodnutí ve věci samé; svou podstatou se jedná o rozhodnutí dočasné povahy, proto z něj nelze dovozovat jakékoli závěry ohledně toho, jak bude meritorně rozhodnuto o samotné kasační stížnosti (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 10. 2005, č. j. 8 As 26/2005 - 76, č. 1072/2007 Sb. NSS).

Poučení:

Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 18. února 2021

JUDr. Viktor Kučera
předseda senátu